

Március slágere: a hónapos retek

A HÓNAPOS RETEK AZ EGYIK LEGKORÁBBI PRIMŐR ZÖLDSÉGFEJÉNK. FÜTETLEN FÓLIA ALÁ FEBRUÁR KÖZEPÉN, SZABADFÖLDBE FEBRUÁR VÉGÉN, MÁRCIUS ELEJÉN VETHETŐ, AMINT A FAGY KIENGED ÉS A TALAJ MEGSZIKKAD. RÖVID TENYÉSZIDÉJÉBŐL ADÓDÓAN SZABADFÖLDÖN, DE HAJTATÁSBAN IS JÓL BEILLESZTHETŐ A FŐNÖVÉNYKÉNT TERMESZTETT PAPIKA, PARADICSOM VAGY UBORKA ELÉ. ÁLTALÁBAN FÜTETLEN KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT HAJTATJÁK, RITKÁN ENYHÉN FÜTÖTT FÓLIÁK ALATT IS TERMESZTIK.

DR. TERBE ISTVÁN

A hónapos retek a környezettel szemben nem különösen igényes. Hidegtűrő, a fejlődéséhez szükséges optimális hőmérséklet 13 °C, ami a fényviszonyoktól függően 10 és 18 °C között változik. A kisebb fagyokat (-4, -6 °C) károsodás nélkül elviseli, magja már 2-3 °C-on csírázásnak indul.

Fényigényes

Hajtatásban, nagy meleg hatására erőteljesebb a lombképződés a gumótermések kárára. Ez a látszat – az intenzíven fejlődő levelek – sokakat megtéveszt, és melegen tartják a retek. Napos idő esetén 20-25 °C, borús időben 15-20 °C-ot tartunk, éjjel 8-10 °C-kal legyen kevesebb, mint nappal.

A fény hiányára érzékeny a retek, ezért például borús időben, elhasználódott, piszkos fólia alatt vagy sűrű vetés esetén szintelen, megnyúlt gumókat fejleszt.

Egyenletes vízellátás

A hónapos retek termesztése egyszerűnek tűnik, az öntözésen kívül más ápolási munkája gyakorlatilag nincs. Ennek ellenére szép, szabályos alakú, skarlátvörös, pudvásodás- és repedésmentes

retket csak kevesen tudnak nevelni. A sekélyen elhelyezkedő gyökérzete miatt nagyon igényes a szakszerű öntözésre. A talajkiszáradás a pudvásodást segíti elő. Gyakran és kis vízadagokkal kell a vízhiányt pótolni (5-10 milliméter, azaz 5-10 liter/négyzetméter). A gyakoriság (1-3 nap) függ a gumó fejlettségétől, a talaj kötöttségétől és az időjárástól.

Fontos!

Óvakodjunk a rendszertelen, hosszabb szünet után „lökésszerűen” adott nagy vízadagtól! Ilyenkor gyorsan felreped a gumó – különösen akkor, ha nem vizet, hanem nitrogéntartalmú tápoldatot juttatunk ki.

Korai reket gyorsan melegedő, laza homoktalajon lehet eredményesen termesztani. Annak érdekében, hogy a homoktalaj víz- és tápanyagmegkötő képessége jobb legyen, a vetést megelőzően földde érett szerves trágyát vagy tőzeget, esetleg lombföldet kell a felső néhány centiméteres talajrétegbe keverni, begereblyézni.

Négyzetes vetés

lthon az egyszínű, skarlát vörös, gömb alakú, nagy testű (5-7 cm átmérőjű) kis gyökerű fajták a kedveltek. A gyorsabb és egyszerűbb, de egyenlően termésminőséget adó szórt vetés helyett a több figyelmet igénylő négyzetes vetést javasoljuk. Hajtatásban kicsit sűrűbbre (8 x 8 vagy a 9 x 9 cm), szabadban ritkábbra (10 x 10 vagy 12 x 12 cm) és sekélyen, 1,5-2 centiméter mélyre vessünk. Vetés után öntözzük be, majd a gyorsabb kelés érdekében a szikle-

Mitől csíp a retek?

A gyakran panaszként emlegetett csípősséget, ami alapvetően fajtatulajdonság, a mustárolaj-tartalom (allil- és butil-mustárolaj) okozza. Kötöttebb talajon és szárazság hatására a csípősségre hajlamos fajtáknál a kellemetlen íz fokozott mértékben jelentkezik.

velek megjelenéséig használt fóliával takarjuk.

A hónapos reket a 3-4 héttől (tápanyagban szegény talajon már a 2. héttől), a talaj tápanyagtartalmától függően összetett vízzoldható műtrágya (N:P:K arány= 2:1:3) 0,5 százalékos oldatával heti egy alkalommal öntözzük. Nagyobb „borsószem nagyság” után fokozott a repedés veszélye, ilyenkor több figyelmet kell fordítani a kiegyenlített talajnedvességre.

Előzzük meg a foszforhiányt

A nitrogén, a foszfor és a kálium közül a foszfor az a növényi tápelem, amelynek hiánytünete a legtöbb zöldségfajon csak lassan válik felismerhetővé és más tápelemek hiányától egyértelműen megkülönböztethetővé. Sokáig a foszforhiányra csak abból lehet feltételelesen következtetni, hogy gyenge a gyökérképzés, késik a virágzás, elmarad a terméskötés, fejletlen a palánta, ami más tápelem hiányának is lehet a velejárója. A foszfor esetében a hiánytünetek megjelenését követő kezelés már késő, kisebb-nagyobb terméskieséssel, későbbi éréssel, szedhetőséggel jár.

A foszfor erősen kötődik a talajrészecskék felületéhez, mozgása még kellően nedves talajban is minimális, évente 5-7 centiméter. Nem képes „megkeresni” a gyökérzetet, ezért, ha mélyre forgatjuk a talajba, a fejlődés kezdetén (kelés, begyökeresedés) kell a hiányával számolnunk, ha pedig csak a talajfelszínre szórjuk, vagy csak sekélyen dolgozzuk be, a tenyészidő későbbi szakaszában nem jutnak hozzá a növények.

A foszfor 80-90 százalékát foszforban kö-

zepesen ellátott talajon, hosszú tenyészidejű növény esetében 3-5 dkg/m² mennyiséget összel alaptrágyaként kell kijuttatni, és ássával vagy szántással gyökérmélységre forgatni.

Az éppen kikelő vagy gyökeresedő zöldség-növények tavasszal különösen érzékenyek a foszforhiányra, ezért vetéskor vagy ültetéskor indítótrágya formájában adjuk ki a teljes foszforigény fennmaradó 10-20 százalékát, azaz 1-2 dkg/m² mennyiséget. Hasznos a palántázást vagy az első lomblevelek megjelenését követő foszfortartalmú műtrágyával végzett levéltrágyázás is.

